

25.9.2026

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2026

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: Vimpelin kunta

Kunnan yhteys henkilön tiedot:

- Nimi: Eveliina Nokua-Keisanen
- Nimike: Hallinto- ja talousjohtaja
- Sähköpostiosoite: eveliina.nokua-keisanen@vimpeli.fi
- Puhelinnumero: 040 149 5719

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa: 1 404 800 euroa

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin sen käyttökohde:

Kunta ei ole saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025.

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeukselliseksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Verotulojen aleneminen

Vuosi	2023	2024	2025	09/2026	ennuste 2026
Kunnallisvero	4 905 826	4 770 123	4 672 379	3 778 367	4 580 000
Yhteisövero	640 766	642 107	636 039	490 197	620 000
Kiinteistövero	842 911	849 254	871 894	649 280	860 000
Mineraalivero	0	0	10 777	13 020	13 020
Vähennykset	- 408 724	- 413 346	- 418 863	- 852 718	-1 120 000
Yhteensä	5 980 779	5 848 138	5 772 226	3 542 814	5 353 000

Kunnan saamat verotulot ovat alentuneet vuosittain.

Verotuloista tehtävät sote-vähennykset ovat nousseet vuoteen 2025 verrattuna erittäin suuren summan. Arvio vuoteen 2025 on kolminkertainen. Vimpelin kunta on hoitanut aikanaan sote-kustannukset taloudellisesti, joten nyt sote-vähennys on kunnan kohdalla kohtuutonta.

Kuntien taloudellinen asema ei saanut sote-uudistuksen seurauksena muuttua merkittävästi

2. Sote-kiinteistöt

Hyvinvointialueen taloudelliset ongelmat heijastuvat myös kuntiin. Ns. sote-kiinteistöjen käyttö ja vuokraus sekä vuokratulot ovat pienentyneet. Kiinteistöjä vuokrataan vähemmän, toimintoja keskitetään isommille paikkakunnille. Vuokran taso on laskenut ja se laskee edelleen merkittävästi vuodelle 2027.

2024	2025	arvio 2026
1 050 000	1 046 000	840 000

3. Työllisyyden hoito

Työllisyyden hoidon kunnan kustannukset ovat nousseet huomattavasti.

Kela	2025	vuoden 2026 arvio
Ansiosidonnainen	42 681,07	38 500,60
Peruspäiväraha	11 727,73	2 260,43
Työmarkkinatuki	152 849,52	74 656,54
Yleistuki		122 897,10
Yhteensä	207 258,32	238 314,67

Kelalle menevien maksujen lisäksi kunta maksaa työllisyyden hoidosta Kuntayhtymä Kypille.

Vuonna 2025 maksuosuus oli 204 727 euroa ja vuonna 2026 maksuosuus on 215 502 euroa.

Työllisyyden hoidon tullessa kuntien vastuulle, kulut ovat nousseet.

Vimpelin kunnan työttömyysaste on sekä Etelä-Pohjanmaan maakunnan pienimpiä että lähes puolet koko maan työttömyysasteesta. Täten työllisyyden hoidon kustannukset ovat myös kohtuuttomia pienelle kunnalle.

Työttömyys elokuussa 2024, 2025 ja 2026.

Työttömyys%	2024	2024	2026
Vimpeli	5,3 %	6,9 %	5,7 %
Etelä-Pohjanmaa	7,1 %	7,9 %	8,2 %
Koko maa	10,4 %	11,5 %	12,0 %

4. Kunnan liikuntahalli tuhoutui tulipalossa 16.6.2025. Vakuutus kattaa lasten ja nuorten koulupäivien aikaisen liikuntatuntien kuljetukset vain 31.8.2026 asti. Kuljetuksista tulee kustannuksia 0-4 -luokkalaisten (noin 4 000 euroa/kk), 5-6-luokkalaisten (noin 2 500 euroa/kk) sekä yläkoululaisten (noin 5 000 euroa/kk). Kustannukset jatkuvat vuoden 2026 loppuun sekä vuodelle 2027 loppuvuodelle, kunnes uusi liikuntahalli valmistuu.
5. Liikuntatoimen kustannukset lasten ja nuorten vapaa-ajan liikuntaharrastuksen jatkuvuuden turvaamiseen poikkeusjärjestelyin kuljetuskustannuksineen noin 58 000 euroa/vuosi. Kustannukset johtuvat kunnan ainoan liikuntahallin tuhoutumisen johdosta. Vakuutusyhtiö ei korvaa lasten ja nuorten kuljetuskustannuksia harrastustoimintaan eikä väliaikaistilakustannuksia. Tiloja on jouduttu vuokraamaan lähikunnista. Kustannukset ovat koko vuoden 2026 sekä loppuvuodelle 2027, kunnes uusi liikuntahalli valmistuu.
6. Metsätarhan päiväkodissa todettiin sisäilmaongelma kesäkuussa 2019. Päiväkodille on jouduttu järjestämään vuokratilat (siirrettävä konttirakennus) siihen saakka, kunnes päiväkodille saadaan pysyvät uudet tilat. Väliaikaisista vuokratiloista johtuvat vuokratkustannukset, ateriakuljetukset ja ylimääräiset muut kustannukset 88 446 euroa / vuosi ajalla 1.1.2025 – 30.9.2027 = 243 226 euroa.
7. Aapiskujan koulu (kunnan ainoa alakoulu) joutui siirtymään sisäilmaongelmien takia väistötiloihin viikolla 23 / 2023. Väistötiloihin joudutaan oppilasturvallisuuden vuoksi kuljettamaan kaikki 0 – 4 -luokkien oppilaat. Kuljetuskustannukset ovat 92 000 euroa / lukuvuosi. Kuljetuskustannuksia on vuonna 2026 sekä loppuvuoteen 2027 asti.
8. Aapiskujan koulu (kunnan ainoa alakoulu) siirtyi väistötiloihin viikolla 10 / 2023. Ylimääräiset kustannukset opetusjärjestelyihin eli toisin sanottuna opetusvelvollisuuden huojennukset siirtymien vuoksia 6 800 euroa / lukuvuosi = 13 600 euroa / vuosi. Lisäkustannuksia tulee vuodelle 2026 ja vuoden 2027 loppuun asti.
9. Aapiskujan koulu (kunnan ainoa alakoulu) siirtyi väistötiloihin viikolla 10 / 2023. Ylimääräiset kustannukset tukipalveluihin, ruoan kuljetus, jakelu sekä puhdistuspalvelut, kustannukset 40 000 euroa / lukuvuosi, 80 000 euroa / vuosi. Lisäkustannukset vuodelle 2026 ja vuoden 2027 loppuun asti.

Numero Ajankohta	Selite	Euromääräinen vaikutus 2026
1 1.1.2026 - 31.12.2026	Verotulojen aleneminen Sote-erien nousu	118 000 (tulojen väh. ed. vuodesta) 701 000 (nousu ed. vuoteen)
2 1.1.2026 – 31.12.2026	Sote-kiinteistöt	206 000 (tulojen väh. ed. vuodesta)
3 1.1.2026 – 31.12.2026	Työllisyyden hoito	41 800 (nousu ed. vuodesta)
4 16.6.2025	Koululaisten kuljetukset liikuntatunneille	46 000 (loppuvuoden 2026 kulut)
5 16.6.2025	Lasten ja nuorten harrastustoiminnan poikkeusjärjestelyt	58 000 (vuoden 2026 kulut)
6 1.1.2026 – 31.12.2026	Metsätarhan päiväkodin väistökustannuksia	88 400 (vuoden 2026 kulut)
7 1.1.2026 – 31.12.2026	Aapiskujan väistöstä johtuvat ylimääräiset kustannukset ja kuljetuskustannuksia	92 000 (vuoden 2026 kulut)
8 1.1.2026 – 31.12.2026	Aapiskujan koulun väistöolojen takia tulevat ylim. opiskelujärjestelyt, opetushuojennukset	13 600 (vuoden 2026 kulut)
9 1.1.2026 – 31.12.2026	Aapiskujan koulun väistöopetuksesta johtuvat ylim. tuki palvelut	40 000 (vuoden 2026 kulut)
		1 404 800 euroa

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Vimpelin kunta ei ole saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025 perustelluista syistä ja perustellusta hakemuksesta huolimatta. Osa hakemuksen perusteista vuodelta 2025 on edelleen voimassa.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

1. Toteutetut toimenpiteet

Tulojen lisäykset:

- vesi- ja jätevesimaksujen korotus, kunnanhallitus 11.12.2023 § 319 voimaan 1.4.2024,

lisätuloarvio noin 100 000 euroa /vuosi

- maa-aineslain viranomaistehtävistä perittävien maksujen korotus, keskimäärin 50 %.
kunnanvaltuuston päätös 18.12.2023 § 100. Lisätuloarvio noin 2 000 euroa / vuosi.
- rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä perittävien maksujen korotus, kunnanvaltuusto 16.12.2024 § 97. Lisätuloarvio noin 2 000 euroa / vuosi
- ympäristönsuojeluviranomaismaksujen korotus, kunnanvaltuusto 17.6.2024 § 48.
Lisätuloarvio noin 2 000 euroa / vuosi
- Kunnan suoraan omistamien vuokra-asuntojen vuokrien korotus, keskimäärin 10 %. kunnanvaltuuston päätös 18.12.2023 § 101. Lisätuloarvio noin 25 650 euroa / vuosi.
- Vesihuoltolaitoksen taksojen korotus. Tekninen Itk 19.11.2025 § 127. KH 24.11.2025 § 292.
Korotus on tullut voimaan 1.1.2026
- Tekninen Itk on 2.12.2025 § 132 hyväksynyt suunnitelmallisen kiinteistönpidon strategian.
Strategian tavoitteena on:
 - luoda yhtenäinen toimintamalli kunnan kiinteistöomaisuuden hallintaan, ylläpitoon ja kehittämiseen,
 - varmistaa kiinteistöjen elinkaaren hallinta ja ennakoiva kunnossapito,
 - tukea kunnan taloudellista kestävyyttä ja palveluverkon tarkoituksenmukaisuutta,
 - edistää energiatehokkuutta, ilmastotavoitteita ja vastuullista resurssien käyttöä
 KH 8.12.2025 § 301. Aloitus asteittain, kiinteistö kerrallaan.
- Erillinen kiinteistöstrategia on myös laadittu ja sitä tullaan noudattamaan päätöksenteossa.
- Kunnan koulukuljetusten kilpailutus ja palveluhankinnat KH 23.3.2026 § 60-64. Sopimus alkaa 1.8.2026.
Säästöä vuodessa noin 20 000 euroa.

Menojen vähennykset:

- Yhden toimistosihteerin avoimeksi tulleen toimen täyttämättä jättäminen 1.8.2024 lukien.
Menon vähennys 45 360 euroa / vuosi.
- Esikouluryhmän ja luokkien 1–4 muuttaminen yksisarjaisiksi oppilasmäärän pienentyessä
kunnanhallitus 6.11. § 284 ja kunnanhallitus 4.11.2024 § 224. Menon vähennys noin 60 000 euroa /
vuosi. Tämä tulee asteittain voimaan vasta vuonna 2027 alkaen.
- Kiinteistön ammattimiehen eläköitymisen johdosta toimi on jätetty täyttämättä. Menon vähennys 44 245
euroa / vuosi.

2. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

Talouden tasapainottamissuunnitelma vahvistettu kunnanvaltuustossa talousarvion 2025 käsittelyn yhteydessä 16.12.2024 § 95 (liite 1)

Uusi talouden tasapainottamissuunnitelma on valmisteilla. Esitellään kunnanhallitukselle marraskuussa.

- Sääksjärven koulun kiinteistön myyntiin asettaminen, kunnanhallitus 25.8.2025 § 182, valmistelussa.
- Vesihuoltolaitoksen taksojen korotus 19.11.2025 § 127. KH 24.11.2025 § 292.
- Vuokrien korotukset elinkustannusindeksiin perustuen, kunnanvaltuusto 18.12.2023 § 101.
Tuloarvio n. 25 650 euroa/vuosi.

- Kiinteistöveroselvitys. Asian käsittely tekninen ltk 2.12.2025 § 139. Päätös KH 8.6.2026 § 122. Selvitys aloitetaan vuoden 2027 alusta. Parhaillaan tarjouskilpailutus menossa.
- Kunnan tuloveroprosentin nosto vuodelle 2026. KH 3.11.2025 § 262. KV Korotus 9,6 %:sta 9,8 %:iin. Tuloa kunnalle noin 80 000 euroa.

F. Muut huomiot ja lisätiedot:

- Kunta on teettänyt Inspira Oy:llä keväällä 2022 (Kuntarahoituksen tytäryhtiö) painelaskelman hyvinvointiuudistuksen taloudellisista vaikutuksista Vimpelin kunnan talouteen. Panielaskelma on perustunut VM:n arvioihin uudistuksen vaikutuksista. Raportin mukaan sote-uudistuksen myötä Vimpelin kunnalta siirtyi hyvinvointialueelle tuloja (mm. valtionosuuksia ja verotuloja) yhteensä 13,2 milj. euroa. Siirtyneiden tulojen ja kustannusten erotuksena kunnalle jäi VM:n arvion mukaan 0,7 milj. euroa enemmän kuluja kuin tuloja.

Em. lain 30 §:n 4. mom. mukaan valtionosuuden lisäykset ja vähennykset toteutetaan kuntien ja valtion välisessä suhteessa kustannusneutraalisti hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Näin ei Vimpelin kunnan osalta kuitenkaan ole tapahtunut.

- Vimpelin kunta on laatinut talouden tasapainottamissuunnitelman, jossa se on pysynyt horjumatta myös kunnan päätöksenteon osalta. Poikkeuksellisista ja Vimpelin kunnasta riippumattomista syistä kunnan sivistyspalveluiden tuotanto on häiriintynyt sisäilmaongelmien vuoksi. Samoin kesällä 2025 tapahtunut liikuntahallin palo on tuottanut runsaasti kustannuksia aiheuttaneita järjestelyitä, joita kaikkia vakuutus ei ole korvannut. Ns. keskeytysvakuutus on korvannut vain osaa kuluista 31.8.2026 asti.
- Kunnanvaltuusto on 23.2023 § 60 hyväksynyt suunnitelman talouden tasapainottamiseksi vuosina 2023 – 2026, joka on vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä vahvistettu. Uusi tasapainottamissuunnitelma on valmisteilla. Siinä huomioidaan etenkin kiinteistöjen kulut sekä henkilöstökustannukset.
- Koulun ja päiväkodin tulossa olevat tilaratkaisut on huomioitu kunnan tekemissä painelaskelmissa. Liikuntahallipalo viivästyttää ratkaisuja suunnitellusta aikataulusta.
- Kunnan liikuntahallin tulipalossa 16.6.2025 tuhoutui kunnan ainoa koulukeskuksen yhteiskoulun ja lukion käytössä ollut sisäliikuntatila kuntosaleineen. Liikuntahalli oli lasten, nuorten ja aikuisväestön

aktiivisten ja monipuolisten liikuntapalvelujen käytössä opetustuntien ulkopuolella. Uuden liikuntahallin rakentaminen käynnistyy vakuutusyhtiön kanssa käytävien neuvottelujen ja ratkaisujen selkiinnyttyä. Kunnan vakuutus toiminnan keskeytyksen osalta korvaa käyttötalouteen liittyviä kustannuksia osan aikaa ja enintään vuosi ennen uuden hallin valmistumista. Ns. keskeytysvakuutus on korvannut osan toimintojen siirtymisistä. Ja sen korvausvastuu on päättynyt 31.8.2026.

- Liikuntahallipalo on aiheuttanut kunnalle tulokseen vaikuttavia ennalta-arvaamattomia, poikkeuksellisia ja tilapäisiä vaikeuksia. Näin siitäkin huolimatta, että vakuutus tulee kattamaan uuden liikuntahallin rakentamisen kulut. Keskeytysvakuutus kattaa vain vuoden ajan oppilaiden väistötiloja ja kuljetuksia niihin.
- Lasten ja nuorten liikuntaharrastusten jatkuvuuden mahdollisimman häiriötön turvaaminen sekä myös aikuisväestön liikuntaharrastusten tukeminen kunnan keskeisen liikuntatilan tuhoutumisesta huolimatta, edellyttää kunnalta poikkeuksellisia lisäpanostuksia niin, että liikuntahallipalon vaikutuksia voidaan mahdollisuuksien mukaan vähentää.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen myöntäminen Vimpelin kunnalle vuodelle 2026 on välttämätön ja perusteltu.

25.9.2026 Vimpeli

Sam Leijonanmieli
Kunnanjohtaja

Eveliina Nokua-Keisanen
Hallinto- ja talousjohtaja

Liitteet:

Talouden tasapainottamissuunnitelma, vahvistuspäätös talousarvion 2025 hyväksymisen yhteydessä 16.12.2024 § 95

Kunnanvaltuusto, tilinpäätös ja toimintakertomus 2025, 22.6.2026 § 26